

Наз. ТПВО
Бакуменко В.В.
До відома та врахування
в роботі

04.08.2020

16:24

Доц.

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ

пр. Соборний, 164, м. Запоріжжя, 69107, тел. (061) 239-02-60; факс (061) 239-01-69
e-mail: osvita@zoda.gov.ua, код ЄДРПОУ 02143429

04.08.2020 № 2551/03.2-14

На № _____ від _____

Керівникам органів управління
освітою райдержадміністрацій,
міськвиконкомів

Уповноваженим в управлінні
освітою об'єднаних
територіальних громад

Керівникам закладів освіти
інтернатного типу

**Про організацію діяльності
закладів дошкільної освіти у
2020/2021 навчальному році**

Надсилаємо лист Міністерства освіти і науки України від 30.07.2020 № 1/9-411 «Щодо організації діяльності закладів дошкільної освіти у 2020/2021 навчальному році» до відома та врахування в роботі.

Просимо довести зазначений лист до керівників та педагогічних працівників закладів освіти, що забезпечують здобуття дошкільної освіти дітьми відповідного віку.

Звертаємо увагу на те, що організація закладів дошкільної освіти (далі – ЗДО) у 2020/2021 році залежатиме від епідемічної ситуації у конкретному регіоні. За створення максимально безпечних умов для вихованців та працівників відповідають засновники та керівники ЗДО.

Додаток: на 10 арк. у 1 прим.

Тимчасово виконувач обов'язків
директора Департаменту

Віктор ЗАХАРЧУК

Ольга Коноваленко 239 04 96
Інна Бугарь 239 02 50

Департамент освіти і науки
Запорізької міської ради

№ 2529/01.01.20 04.08.2020 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м.Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E - mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Департаменти (управління) освіти і
науки обласних та Київської міської
державних адміністрацій

Інститути післядипломної
педагогічної освіти (Академії
неперервної освіти)

Щодо організації діяльності
закладів дошкільної освіти
у 2020/2021 навчальному році

Надсилаємо інструктивно-методичні рекомендації «Щодо організації діяльності закладів дошкільної освіти у 2020/2021 навчальному році».

Просимо довести зазначену інформацію до відома працівників районних (міських) управлінь (відділів) освіти, керівників та педагогічних працівників закладів освіти, що забезпечують здобуття дошкільної освіти дітьми відповідного віку.

Додаток: на 9 арк.

Заступник Міністра

Ігор ГАРБАРУК

Нерянова С. І.
(044) 481-32-00
Косенчук О. Г.
(044) 592-94-21

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
№1/9-411 від 30.07.2020

1321964427

Додаток
до листа МОН України
від 30.07.2020 № 1/9-411

Інструктивно-методичні рекомендації «Щодо організації діяльності закладів дошкільної освіти у 2020/2021 навчальному році»

Організація діяльності закладів дошкільної освіти (далі — ЗДО) у 2020/2021 навчальному році залежатиме від епідемічної ситуації у конкретному регіоні. Рішення щодо обрання сценарію, за яким буде відбуватись діяльність закладів, ухвалюватимуть регіональні комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій, залежно від особливостей епідеміологічної ситуації в конкретному регіоні.

За сприятливої епідемічної ситуації у регіоні та відповідного рішення зазначеної комісії, ЗДО працюють у звичайному режимі, створивши максимально безпечні умови для вихованців та працівників. За створення таких умов відповідають засновники та керівники ЗДО.

Із керівними принципами та заходами щодо безпечного відновлення роботи та функціонування ЗДО, а також розвитку дітей та підтримки працівників можна ознайомитися в постанові Головного державного санітарного лікаря України від 21.05.2020 № 25 «Про затвердження Тимчасових рекомендацій щодо організації протиепідемічних заходів у закладах дошкільної освіти на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)», листах Міністерства освіти і науки України від 23.04.2020 № 1/9-219 «Щодо організації діяльності закладів дошкільної освіти під час карантину», від 22.05.2020 № 1/9-269 «Щодо відновлення діяльності закладів дошкільної освіти», матеріалах ЮНІСЕФ «Рекомендації щодо відновлення роботи закладів дошкільної освіти після COVID-19».

Зуважимо, що враховуючи епідемічний стан у країні, має бути обов'язково запланована робота щодо заохочення всіх учасників освітнього процесу до дотримання гігієнічних навичок, соціальної дистанції у приміщенні та на території ЗДО з метою забезпечення виконання профілактичних і протиепідемічних заходів. Для організації якісної діяльності ЗДО рекомендуємо засновникам привести штатні розписи ЗДО у відповідність до Типових штатних нормативів дошкільних навчальних закладів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 04.11.2010 №1055. Зокрема, ввести у штатні розписи посади сестри медичної, практичного психолога.

З метою сприяння дотримання соціальної дистанції в приміщенні, під час перебування дітей у груповому осередку варто здійснювати організацію простору ігрової кімнати у вигляді осередків діяльності, які відображають освітні потреби й інтереси дітей дошкільного віку. Організація осередків діяльності дає можливість забезпечити основні види діяльності дітей дошкільного віку через роботу у парах, малих групах, а також індивідуально, уникаючи скупчення (детальніше на сайті ДУ «Український інститут розвитку освіти»).

Закон України «Про освіту» надав усім закладам освіти автономію у виборі основних пріоритетних напрямів та завдань в організації освітнього процесу, орієнтуючись на детальний та конструктивний аналіз результатів освітньої діяльності в минулому навчальному році. Освітня діяльність ЗДО здійснюється на основі розробленого плану роботи на навчальний рік і літній період, що схвалюється педагогічною радою закладу та затверджується його керівником.

При плануванні роботи на новий навчальний рік ЗДО самостійно визначають завдання з урахуванням виявлених проблем.

Педагогічні працівники мають право на академічну свободу, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі; розроблення та впровадження авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання та ін. (Закон України «Про освіту», ст. 54, п.1).

Забезпечення змісту дошкільної освіти здійснюється відповідно до Базового компонента дошкільної освіти та реалізується згідно з освітніми програмами розвитку дітей та навчально-методичними посібниками, затвердженими в установленому порядку Міністерством освіти і науки України.

ЗДО різних типів і форм власності можуть використовувати комплексні та парціальні освітні програми, рекомендовані або схвалені Міністерством освіти і науки України. Педагогічні колективи мають право обирати для використання в роботі чинні програми, перелік та особливості реалізації яких обговорює та схвалює педагогічна рада ЗДО. Дозволяється використовувати кілька комплексних і парціальних програм, відповідно до яких педагоги планують освітню діяльність. Окрім того, ЗДО можуть розробити і власні освітні програми.

Таким чином, ЗДО може використати схвалені чи рекомендовані міністерством програми як основну частину своєї освітньої програми, за необхідності, доповнюючи її додатковими компонентами. У цьому випадку, в рішенні педагогічної ради про схвалення освітньої програми закладу необхідно вказати назву (назви) та реквізити схвалених чи рекомендованих програм (лист Міністерства освіти і науки України від 09.12.2019 № 1/9-750 «Щодо освітніх програм у закладах дошкільної освіти»).

Ознайомитися з чинними освітніми програмами та інформаційно-методичними матеріалами можна в листі МОН від 22.07.2020 № 1/9-394 «Про переліки навчальної літератури, рекомендованої Міністерством освіти і науки України для використання у закладах освіти у 2020/2021 навчальному році».

Варто врахувати, що єдиних вимог до оформлення освітньої програми ЗДО немає. Освітня програма — це єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих ЗДО для досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

При організації освітньої діяльності варто зважати на провідний вид діяльності дітей (ранній вік — предметно-маніпулятивна; дошкільний вік —

ігрова), а також на те, що діяльнісний підхід є основою для досягнення цілей розвитку дітей різного віку.

Пріоритетні завдання для розвитку дітей:

- *раннього віку* — опанування предметно-маніпулятивного діяльності, формування активного мовлення, розвиток відчуттів та сприймання (зорові, слухові, тактильні та ін.), виховання культурно-гігієнічних навичок;
- *молодшого дошкільного віку* — оволодіння предметно-практичною діяльністю (діяльність з предметами за їх призначенням), засвоєння сенсорних еталонів (колір, форма, розмір), розвиток мовлення, управління чуттєвого досвіду взаємодії з оточенням (бачу, чую, відчуваю, дію);
- *середнього дошкільного віку* — ігрова діяльність, формування граматичної правильності мовлення та вихід на творчий рівень сюжетно-рольової гри;
- *старшого дошкільного віку* — формування психологічної зрілості та готовності до навчання у школі (життєві компетентності, мотивація, саморегуляція, вміння спілкуватися, інтерес до пізнавальної діяльності).

Зазначені завдання досягаються шляхом створення умов для участі дітей у різних видах діяльності (спілкування, гра, художньо-естетична та ін.) так, щоб це було природно та органічно до їхніх потреб та інтересів.

Під час проведення спеціально організованих форм освітнього процесу необхідно дотримуватись вимог Гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2015 № 446.

Рекомендуємо звернути особливу увагу на взаємодію з сім'ями, прищепленню дітям дошкільного віку базових цінностей: доброти, дружби, любові, відповідальності, відчуття краси.

Модель партнерської взаємодії із сім'єю кожен заклад розробляє самостійно, ґрунтуючись на принципах взаємоповаги, взаємодовіри, взаєморозуміння, співпраці, усвідомлення своєї ролі та відповідальності.

Зазначимо, що поряд із традиційними формами роботи з батьками чи законними представниками дитини (опитування: письмове і усне; співбесіди; телефонний зв'язок; консультації; засідання батьківського комітету; дні відкритих дверей; перегляд святкових ранків та розваг; спільні свята; конкурси; батьківські куточки; дошка оголошень та ін.), можна застосовувати інноваційні, а саме:

- «Буккросинг» — постійно діючі групові центри психолого-педагогічної літератури, що створюють комфортні умови для реалізації інформаційної та просвітницької взаємодії ЗДО та родин. Передбачає створення відкритої полиці, шафи, де кожен може взяти книжку, яка сподобалася, та поділитися своїми книжками з іншими батьками, педагогами тощо.

- «Дерево цілей» або «Дерево розвитку групи» — проєкт спільної інтерактивної діяльності батьків, дітей, педагогів. Він сприяє усвідомленню того, що батьки є партнерами в плануванні та реалізації заходів щодо розвитку дітей, поповнення розвивального середовища групи.

- «Батьківська скринька» — дає можливість батькам у зручній для них час вносити пропозиції щодо поліпшення освітнього процесу, ініціювати обговорення проблемних питань, як діяльності закладу освіти, так і розвитку своєї дитини.

Варто визнати результативність активних та інтерактивних форм взаємодії, що відповідають сучасним запитам батьків і зацікавлюють їх: дискусії, ділові ігри; психологічні ігри та вправи, націлені на зняття емоційної напруги, на об'єднання колективу батьків та вихователів; обговорення проблемних питань за круглим столом.

Заслугує на увагу впровадження дистанційних форм спілкування з батьками, особливо в дні, коли дитина з тих чи тих причин відсутня в закладі (за допомогою спілкування та викладання матеріалу під час онлайн семінарів, майстер-класів, обговорення і представлення практичних матеріалів на онлайн-платформ Google Classroom, ZOOM тощо, розміщення відео занять, що в онлайн режимі проводить вихователь на сайті ЗДО). Можливе застосування мобільних додатків Messenger, Viber, Facebook у межах робочого часу.

Пріоритетними напрямами у новому навчальному році можуть бути також такі:

- забезпечення наступності у впровадженні особистісно орієнтованої моделі освіти в дошкільній та початковій ланках освіти (для реалізації освітніх вимог обох ланок освіти, орієнтованих на Концепцію НУШ, її новий зміст, зміну освітнього простору, результативною є така форма взаємодії, як педагогічне партнерство вихователів ЗДО та вчителів перших класів щодо створення розвивального середовища, осередків діяльності, застосування компетентнісного та діяльнісного підходів під час освітнього процесу для розвитку особистості, організації та проведення ранкових зустрічей, використання ігрових методів у навчальних заняттях);
- формування екологічної свідомості, навичок практичного життя, готовності до взаємодії з навколишнім світом; реалізацію проєктної діяльності; наприклад, соціально-екологічного проєкту «Виховання культури сортування сміття та поводження з відходами у всіх учасників освітнього процесу»; самонавчання дітей «діти-дітям» (із закріпленням практичних навичок тощо);
- удосконалення роботи щодо формування комунікативно-мовленнєвої та математичної компетентності дітей дошкільного віку шляхом упровадження інноваційних методик і технологій; (математична компетенція — враховуючи, що 2020/2021 оголошено Роком математики);
- програма (план) переходу дітей до ЗДО. Радимо звернути увагу на особливості переходу дітей до ЗДО. Для кожної дитини, яка вперше приходить до ЗДО рекомендуємо організувати перехідний період, що

передбачає знайомство з вихователем, колективом й закладом, поступову адаптацію та створення умов. Ефективний перехід дітей до дитячого садка залежить від готовності персоналу закладу розвивати позитивні відносини і загальні підходи до забезпечення успішності для всіх дітей, які можуть переходити до дитячого садка з дому чи з іншої установи, наприклад, із центрів раннього втручання.

Пріоритетними напрямками діяльності практичних психологів у 2020/2021 навчальному році слід вважати: психопрофілактику наслідків стресових станів, умов роботи та життєдіяльності в режимі обмеженого пересування; психолого-педагогічне просвітництво батьків з питань розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку в умовах здобуття дошкільної освіти вдома; психогігієну комунікації та спілкування в дистанційному форматі, а також про особливості ознайомлення дітей дошкільного віку з COVID-19 ([«Як розмовляти з дітьми про COVID-19»](#)).

Звертаємо увагу на те, що на сучасному етапі розвитку дошкільної освіти спостерігається тенденція до більш широкого використання комп'ютерних технологій для виховання, навчання та розвитку дітей дошкільного віку. Зазначимо, що у роботі з дітьми, які не досягли 5-річного віку використання гаджетів не рекомендується. Таким чином, уся освітня робота має здійснюватися виключно з батьками вихованців задля ознайомлення їх зі змістом, формами і методами розвитку їхніх дітей. Відповідно до розділу XII Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів, що затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 № 234 та зареєстрований в Міністерстві юстиції України 14.04.2016 за №563/28693, тривалість безперервної роботи перед монітором комп'ютера для дітей 5-річного віку не має перевищувати 10 хв.

Максимальна кратність роботи протягом тижня для дітей 5 і 6 років — 2 рази.

Дні тижня, в які доцільно працювати з комп'ютером:

- вівторок, четвер — оптимальні дні;
 - понеділок — можливо використовувати гаджети;
 - п'ятниця — не рекомендовано.
- Рекомендований для занять час дня:
- перша половина — оптимально;
 - друга половина — допустимо.

Місце в 25-хвилинному занятті — середина заняття, між відною і заключною частинами.

Обов'язково, перед і після роботи за комп'ютером або іншими гаджетами, робити спеціальну гімнастику для очей та опорно-рухового апарату, м'язів тулуба, особливо спини, що знаходяться в статичному стані; м'язів кисті працюючої руки.

У роботі з дітьми можуть використовуватися: розвивальні комп'ютерні ігри, дидактичні комп'ютерні ігри, ігри-забави, комп'ютерні діагностичні ігри, пізнавальні відеоролики або відео фрагменти створені як самим педагогом, так і вже існуючих в інтернеті.

Розвивальні комп'ютерні ігри спрямовані на формування загальних розумових здібностей, а також пам'яті, мислення, уваги та інших психічних процесів. Дидактичні ігри — це ігри, які безпосередньо обумовлені формуванням дидактичних уявлень, з основами систематизації, класифікації, синтезу, аналізу понять.

Ігри-забави дають можливість дітям розважитись, здійснити пошукові дії та побачити на екрані свій результат у вигляді певного елемента (наприклад, мультфільм «Розповіді Добраї Книжки» тощо).

Зуважимо, що їх варто якомога тісніше інтегрувати з іншими традиційними видами діяльності (іграми, роботою над проектами тощо) з метою недопущення комп'ютерної залежності у дітей.

У 2020/2021 навчальному році педагогічні працівники ЗДО можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами, що визначені Порядком підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800. Звертаємо увагу, що педагогічні працівники мають право самостійно обирати конкретні форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації.

Планування підвищення кваліфікації працівників закладу освіти здійснюється двома етапами. На першому етапі здійснюється перспективне планування у поточному році на наступний календарний рік шляхом затвердження педагогічною радою орієнтовного плану підвищення кваліфікації. Другий етап планування розпочинається після затвердження в установленому порядку кошторису закладу освіти на відповідний рік.

З метою формування плану підвищення кваліфікації закладу освіти на поточний рік пропозитії педагогічних працівників розглядаються його педагогічною радою. Педагогічна рада закладу освіти затверджує план підвищення кваліфікації на відповідний рік.

План підвищення кваліфікації закладу освіти на відповідний рік включає: список педагогічних, які повинні пройти підвищення кваліфікації у цьому році, теми (напрями, найменування), форми, види, обсяги (тривалість) підвищення кваліфікації (у годинах або кредитах ЄКТС), перелік суб'єктів підвищення кваліфікації, строки (графік), вартість підвищення кваліфікації (у разі встановлення) або примітку про безоплатний характер надання такої освітньої послуги чи про самостійне фінансування підвищення кваліфікації педагогічним або науково-педагогічним працівником. План підвищення кваліфікації може бути змінено протягом року в порядку, визначеному педагогічною радою.

Не пізніше 25 грудня працівник повинен поінформувати керівника закладу освіти або уповноважену ним особу про стан проходження ним підвищення кваліфікації у поточному році з додаванням копій отриманих документів про підвищення кваліфікації. Відповідна інформація зберігається в особовій справі працівника відповідно до законодавства.

Звертаємо увагу, що функції забезпечення професійного розвитку педагогічних працівників та здійснення їх науково-методичної підтримки переходять до центрів професійного розвитку педагогічних працівників, які починають діяти з 1 вересня 2020 року на основі Положення про центр

професійного розвитку педагогічних працівників, що створено внаслідок реорганізації НМЦ/НМК.

У минулому навчальному році до Міністерства освіти і науки України надходило чимало звернень з різних питань. Найбільше — щодо організації освітнього процесу в інклюзивних групах. Звертаємо увагу, що відповідно до висновку інклюзивно-ресурсного центру (ІРЦ), індивідуальної програми реабілітації дітей з інвалідністю (за наявності), результатів психолого-педагогічного вивчення дитини, команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами (ООП) розробляє індивідуальну програму розвитку (ІПР) дитини з ООП.

ІПР розробляється на навчальний рік на основі програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для ЗДО, з відповідною їх адаптацією або модифікацією до особливих освітніх потреб дитини, погоджується батьками дитини (законними представниками дитини), затверджується директором ЗДО, та переглядається тричі на рік (у разі потреби частіше) з метою її коригування.

Для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку розробляється індивідуальний освітній план строком на три місяці з подальшим його продовженням протягом навчального року.

Звертаємо увагу, що термін дії висновку ІРЦ не обмежений у часі, крім випадків, коли рекомендовано та визначено дату повторного вивчення.

Надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг здійснюється шляхом проведення індивідуальних і групових занять, які можуть надаватися як штатними працівниками закладу, так і залученими фахівцями, зокрема: працівниками ІРЦ, спеціальних садків (шкіл), навчально-реабілітаційних центрів, логопедичних пунктів та інших закладів на підставі цивільно-правових договорів. При цьому оплата праці залучених фахівців здійснюється за рахунок коштів державної субвенції, відповідно до пункту 6 Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 14.02.2017 № 88 (зі змінами, далі — Порядок та умови надання субвенції).

Прямірний перелік додаткових психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових занять (послуг) для осіб з особливими освітніми потребами у закладах освіти та Перелік фахівців, які проводять (надають) додаткові психолого-педагогічні і корекційно-розвиткові заняття (послуги) з особами з особливими освітніми потребами у закладах освіти, визначено у додатках Порядку та умовах надання субвенції.

Цивільно-правові договори укладаються між фахівцями, які проводять психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття (послуги), та ЗДО або відповідним органом управління освіти.

Придбання спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту в інклюзивних групах, здійснюється відповідно до Типового переліку спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних та спеціальних класах (групах) закладів освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 23.04.2018

№ 414 (зі змінами), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.05.2018 за № 582/32034.

Необхідно зауважити, що наказ Міністерства освіти і науки України від 17.04.2019 № 423 «Про затвердження Типового переліку спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних та спеціальних групах закладів дошкільної освіти» втратив чинність.

За рекомендаціями ІРЦ та письмовою заявою одного з батьків або іншого законного представника дитини ЗДО забезпечує доступ до освітнього процесу асистента дитини з ООП (частина 5 статті 11 Закону України «Про дошкільну освіту»). Функцією асистента дитини можуть виконувати соціальні працівники, батьки або особи, уповноважені ними.

Супровід під час інклюзивного навчання — надання допомоги дітям з ООП під час перебування в закладах дошкільної та загальної середньої освіти, входить до Переліку соціальних послуг, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 03.09.2012 № 537 (зарєєстрований у Міністерстві юстиції України 19.09.2012 за № 1614/21926). Фінансування надання та оплата соціальних послуг регламентується статтями 27 та 28 Закону України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019 № 2671-VIII, який вступив в дію 01 січня 2020 року.

Відповідно до спільного наказу Міністерства соціальної політики України та Міністерства освіти і науки України від 04.02.2020 №67/125 у Вінницькій, Дніпропетровській, Харківській областях здійснюється апробація Державного стандарту супроводу під час інклюзивного навчання, в межах якої обласними центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді проводиться навчання асистентів дітей.

Невід'ємною складовою організації освітнього простору для дітей з ООП в умовах закладу освіти є забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування будівель, приміщень та прибудинкових територій, в тому числі створення ресурсної кімнати.

У зв'язку з цим Міністерством освіти і науки України підготовлено та направлено до регіональних органів управління освітою лист від 25.06.2020 № 1/9-348 «Щодо створення інклюзивного освітнього середовища в закладах дошкільної освіти», в якому викладено рекомендації щодо створення інклюзивного освітнього середовища, зокрема універсального дизайну та розумного пристосування будівель, приміщень та прибудинкових територій, ресурсної кімнати в ЗДО.

Відновленню освітнього процесу та корекційно-розвиткових послуг для дітей з ООП у 2020/2021 навчальному році має передувати вивчення командою психолого-педагогічного супроводу ЗДО динаміки розвитку дитини, стану її особливих освітніх потреб, сильних сторін та змін, із врахуванням особливостей діяльності й участі дитини під час карантинних заходів та факторів навколишнього середовища.

Перехід дітей з особливими освітніми потребами до ЗДО організовується з використанням тих самих принципів і підходів, що і для інших дітей. Проте врахування особливих освітніх потреб має істотне значення під час перехідного

періоду. Якість підтримки, що надається дитині та її родині під час цього періоду, може істотно вплинути на подальше перебування дитини в ЗДО.

Для дітей, які приходять у садок із центрів раннього втручання рекомендуємо забезпечити програму переходу, що є завершальним етапом надання послуги раннього втручання та передбачає:

- знайомство дитини та батьків із ЗДО та персоналом;
- зустрічі персоналу закладу (вихователь, спеціальний педагог, практичний психолог та інші) з фахівцями центру.

У разі карантинних заходів така зустріч/зустрічі проводитися в режимі онлайн у форматі відео конференцій.

Зуважимо, що особлива увага під час перехідного періоду має приділятися найбільш вразливим категоріям дітей, зокрема: дітям з інвалідністю, із соціально вразливих сімей, хто стикається з певними економічними труднощами чи психологічним стресом (через смерть, хворобу одного з батьків, розлучення чи поділ сім'ї та інше), дітям, які не є носіями української мови тощо (постанова Кабінету Міністрів України від 21.11.2013 № 895 «Порядок взаємодії суб'єктів соціального супроводу сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах», лист МОН від 12.12.2019 № 1/9-766 «Щодо комунікації з дітьми дошкільного віку з родин учасників ООС/АТО, внутрішньо переміщених осіб та організації взаємодії з їхніми батьками»). ЗДО повинні бути поінформовані про вищезазначені категорії дітей та сімей, сприяти знайомству вихователів та інших педагогів із дітьми та їхніми сім'ями з метою формування партнерських відносин та забезпечення плавного й ефективного переходу до закладу дошкільної освіти.

Міністерство освіти і науки України у 2020/2021 н. р. продовжуватиме роботу з координації діяльності закладів дошкільної освіти в умовах карантинних заходів, спричинених COVID-19. Пріоритетними завданнями вважаємо також оновлення нормативно-правової бази, а саме:

- Закону України «Про дошкільну освіту»;
- Базового компоненту дошкільної освіти;
- Положення про дошкільний навчальний заклад.

Серед пріоритетних напрямів діяльності ДУ «Український інститут розвитку освіти» будуть наступні:

- участь у процесі оновлення Базового компонента дошкільної освіти;
- участь у процесі розроблення професійного стандарту вихователя;
- проведення дослідження якості освіти у ЗДО за міжнародною методикою ECERS-3 (Early Childhood Environment Rating Scale) та поширення її серед закладів дошкільної освіти (детальніше на сайті ДУ «Український інститут розвитку освіти»).

